

PÕHIKOOLI PRANTSUSE KEELE LÕPUEKSAMI LÄBIVIIMISJUHEND 2013

Prantsuse keele lõpueksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast.

Eksami kirjalik osa toimub 13. juunil 2013. a. algusega kell 10.00.

Eksami suuline osa toimub 13. juunil pärast kirjalikku osa ja/või 14. juunil algusega kell 9.00.

Palume eksami analüüsimise huvides õpilastel eksamile kaasa võtta ja eksamitööle märkida **isikukood**.

Põhikooli lõpueksamite (edaspidi *eksamid*) korraldamise eest vastutavad põhikooli

lõpueksamikomisjonid (edaspidi *eksamikomisjonid*):

- eksamikomisjonid moodustab kooli direktor käskkirjaga hiljemalt kaks nädalat enne eksamite algust;
- eksamikomisjon on vähemalt kolmeliikmeline;
- eksamikomisjoni esimees on kooli direktor või direktori määratud õpetaja, liikmed üldjuhul aineõpetajad;
- eksamikomisjoni esimeheks ei või olla eksamineeritava klassi lõpueksamiaine õpetaja.

Kooli direktor tagab:

- eksamimaterjalide pakettide õigeaegse kooli jõudmise ja materjalide konfidentsiaalsuse;
- kirjaliku eksami läbiviimise ruumis, kus eksaminandid saavad istuda ühekaupa ja üksteist häirimata;
- eksamimaterjalide paketi avamise eksamikomisjoni poolt pakatile märgitud kuupäeval 15 minutit enne eksami algust;
- suulise osa salvestamiseks vajalikud vahendid.

Eksamikomisjon kindlustab, et eksaminandid:

- 1) istuvad eksami ajal ühekaupa;
- 2) alustavad kirjaliku eksamitöö sooritamist üheaegselt pärast eksami toimumise korra tutvustamist ja eksamitööde kõikidele eksaminandidele väljajagamist;
- 3) sooritavad eksami ettenähtud korra kohaselt;
- 4) lõpetavad eksamitöö sooritamise ettenähtud ajal;
- 5) ei kasuta eksamil kõrvalist abi ega kirjuta maha.

Eksaminand lubatakse eksamile, kui ta ei ole hilineanud rohkem kui pool tundi ja tal on hilinemiseks eksamikomisjoni poolt mõjuvaks loetud põhjus. Eksamile hilineanud eksaminandile võimaldatakse tööks täisaeg, tema tööle märgitakse aeg, millal ta eksamit alustas.

Eksamikomisjoni liige ei tohi eksami ajal eksamiruumist lahkuda, v.a vältimatu vajaduse korral.

I. KIRJALIK OSA

Eksami kirjaliku osa ülesanded on koondatud ühte vihikusse.

Eksami kirjalik osa koosneb neljast osast:

- 1) I osa – kuulamine (20 minutit);
- 2) II osa – lugemine (45 minutit);
- 3) III osa – keele struktuur (20 minutit);
- 4) IV osa – kirjutamine (40 minutit).

Eksami kirjaliku osa eel

1. Kooli direktor vastutab, et eksamiruumis oleks töökorras CD-mängija ja kõikidele eksaminandidele tagatud hea kuuldavus.
2. Eksamikomisjon jälgib, et eksaminandil ei oleks kaasas õppematerjale või teisi abimaterjale. Vajadusel paigutab eksamikomisjon kõrvalised esemed väljapoole eksamiruumi või eksamiruumis selleks ettenähtud kohta.
3. **Kell 10.00** alustab eksamikomisjon eksaminandidele lõpueksami läbiviimise korra tutvustamist ja teatab eksaminandidele, et sellest hetkest alates peavad nad alluma lõpueksami läbiviimise korrale. Tähelepanu juhitakse sellele, et
 - parandused eksamitöös tuleb teha selgelt, tõmmates maha terve sõna, sümboli, numbri või arvu;
 - eksamitöö tuleb kirjutada loetava käekirjaga, ebaselged kohad loetakse veaks;
 - eksamil kõrvalise abi kasutamisel või mahakirjutamisel tunnistatakse eksamitöö tulemus kehtetuks;
 - eksaminand ei tohi eksami ajal eksamiruumist lahkuda, v.a vältimatu vajaduse korral;
 - eksamiruumist eemalviibimise ajaks annab eksaminand oma eksamitöö lõpueksamikomisjonile, kes märgib eksamitööle eksaminandi eksamiruumist lahkumise ja sinna tagasituleku kellaaja.

Eksaminandidel on **keelatud** omavahel vestelda, üksteiselt esemeid (k.a töövahendeid) laenata, hoida eksamitööd sellises asendis, mis võimaldab teistel eksaminandidel maha kirjutada, viibelda käemärkidega, huulte miimikat kasutades ette öelda, kasutada spikreid, teha märkusi või valju häälega kommenteerida jne.

Eksamikomisjoni liikmetel on **keelatud** eksaminande ülesande lahendamisel abistada või seda selgitada.

4. Eksamikomisjon avab eksamiruumis eksaminandide juuresolekul ümbrikud eksamitöödega ja jagab need eksaminandidele. **Teisi abivahendeid kasutada ei ole lubatud.**

Eksami kirjaliku osa ajal

Kui kõigile eksaminandidele on eksamitööd välja jagatud, juhib eksamikomisjon eksaminandide tähelepanu sellele, et kogu kuulamisosas (tööjuhendid, tekstid, pausid ülesannetega tutvumiseks) on salvestatud CD-le. Kuulamisosas algab muusikalise sissejuhatusega, mis kestab u 30 sekundit. Kuulamisosas kestab u 20 minutit ja lõpeb lausega **Fin de l'écoute**.

Pärast kuulamisosas lõppu jätkavad eksaminandid lugemis-, keelestruktuuri- ja kirjutamisosa ülesannetega. **Lugemis-, keelestruktuuri- ja kirjutamisosa ülesannete täitmiseks on aega 105 minutit.** Eksaminandid võivad ülesandeid lahendada neile sobivas järjekorras.

Eksamikomisjon kirjutab eksami kirjaliku osa lõpuaja tahvlile.

Eksamikomisjon teatab eksaminandidele, kui kirjaliku osa lõpuni on jäänud aega 15 minutit. Eksaminandid, kes lõpetavad kirjaliku osa varem, annavad sellest käega märku ning ootavad eksamikomisjoni märguannet eksamitööde üleandmiseks.

Kirjaliku osa aja lõppedes annab eksamikomisjon eksaminandidele korralduse kirjutamine lõpetada ja kutsub eksaminandid ükshaaval eksamitööd üle andma. Eksamikomisjon välistab võimaliku segaduse eksamiruumis ja tagab, et eksaminandid ei täienda oma eksamitööd pärast selleks ette nähtud aja lõppu.

Eksaminand, kes on kirjaliku osa lõpetanud, annab eksamitöö eksamikomisjonile ja lahkub eksamiruumist.

Eksami kirjaliku osa tööde hindamine

Eksamitööde korrektse hindamise eest vastutab eksamikomisjon ja selle esimees.

Eksamiülesannete hindamisjuhend (kirjutamisosa hindamisskaala ning kuulamis-, lugemis- ja keelestruktuuri osa lahenduste võti) on kättesaadav SA Innove kodulehel aadressil <http://www.innove.ee> pärast eksami kirjaliku osa lõppu alates kl 13.

Eksamitööd hinnatakse vastavalt lahenduste võtmele (vastuste hindamine: **õige** – "+", **vale** – "—", **vastamata** – "9") ja kirjutamisosa hindamisskaalale.

Kui õpilase sisuliselt õige vastusevariant ja võtmes antud variant ei lange kokku, peab eksamikomisjon lugema õpilase vastuse õigeks. Eksamikomisjoni otsus selle kohta fikseeritakse vabas vormis koostatud hindamiskoosoleku protokollis, mille koopia saadetakse SA Innovesse.

Soovitame hindamiskomisjoni liikmetel enne kirjutamisosa ülesannete individuaalset hindamist ülesandeid koos hinnata, et tekiks ühine arusaamine hindamisskaala kasutamisest.

Kui eksamikomisjonil tekib hindamisel lahkavamus, otsustatakse küsimus häälteenamusega. Häälte võrdset jagunemisel on otsustavaks eksamikomisjoni esimehe hää. Komisjoniliikmete eriarvamusel kantakse hindamiskoosoleku protokollis.

II. SUULINE OSA

Eksami suuline osa toimub eksamipäeval pärast kirjaliku osa lõppu ja/või sellele järgneval päeval.

- Suulise osa materjalid saadetakse koolidesse koos kirjaliku osa materjalidega.
- Mõlemaks suulise osa päevaks on ette nähtud eraldi eksamikomplekt, **eksamikomplekti kasutamise kuupäev on märgitud ümbrikul.**
- Eksamikomisjoni kuuluvad:
 - 1) aineõpetaja-intervjueerija;
 - 2) hindaja — prantsuse keele õpetaja, kes ei ole eksaminandi aineõpetaja ja hindab eksaminandi vastust hindamisskaala alusel.
- Peale eksamikomisjoni liikmete on eksamit õigus jälgida HTM välishindamise osakonna ja SA Innove esindajal. Kui ruumis viibib lisaks aineõpetaja-intervjueerijale ja hindajale veel mõni eksamikomisjoni liige või HTM välishindamise osakonna/SA Innove esindaja, istub ta eksaminandist tagapool, et teda mitte häirida;
- Eksamikomisjoni esimees vastutab, et igas eksamiruumis on võimalik suulist osa salvestada.

Haridus- ja teadusministri 17. septembri 2010 määruse nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord” muutmisele § 16 lõike 16 järgi lõpueksamite suulised osad salvestatakse õpilase soovil (Õigusakt vastu võetud 30.04.2013 nr 10).

Palume suuliste osade salvestamisel kasutada digitaalseid salvestusseadmeid. Salvestis peab olema MP3, WMA või muus analoogsed formaadis. Juhul, kui kool Teie kool satub üleriigilisse valimisse, palume salvestised kolme tööpäeva jooksul pärast vastava teate saamist üles laadida SA Innove ftp-keskkonda, mille aadress on <http://ftp.eksamikeskus.ee> (avamiseks veebilehitsejaga) või <ftp.eksamikeskus.ee> (avamiseks Windows Exploreriga või ftp-kliendiga). Palume prantsuse keele eksamiks luua eraldi kaust. Iga õpilase vastuse võib salvestada eraldi faili ja tähistada õpilase nimega faili nimes või võib koos salvestistega laadida üles tekstifaili, milles näidatakse ära kooli nimi, eksamiaine, failinimi ning õpilaste nimed, kelle vastused nimetatud failis sisalduvad. Lisainfot saab SA

Eksami suulise osa eel

Aineõpetaja-intervjueerija ja hindaja avavad ümbriku suulise osa materjalidega 30 minutit enne eksami algust ja tutvuvad materjalidega eksamiruumist lahkumata.

Ümbrikus on:

- eksamimaterjalid intervjueerijale ja hindajale;
- hindamiskaala;
- 4 piltidega teemakaarti eksaminandidele;
- 4 rollimängukaarti eksaminandidele;
- suulise osa hindamisprotokoll.

Kool kindlustab õpilased kooli pitserit kandva paberiga ettevalmistamise ajal märkmete tegemiseks. Aineõpetaja-intervjueerija kontrollib eksamiruumis oleva salvestusseadme valmisolekut suulise osa salvestamiseks.

Eksami suulise osa ajal

Eksaminandi intervjueerib aineõpetaja-intervjueerija, hindaja ei osale eksamineerimises ega intervjueerija hindamises.

- Eksaminand palutakse eksamiruumi eksamigraafiku, intervjueerija tervitab eksaminandi ja palub tal istuda. Kui eksaminand ei tunne hindajat, tutvustab intervjueerija teda.
- Seejärel palub intervjueerija eksaminandil valida ühe tagurpidi lauale asetatud teemakaartidest. Teemakaardi numbri kirjutab hindaja suulise osa hindamisprotokolli vastavasse lahtrisse.
- Eksaminandil on pildiga tutvumiseks ja selle kirjelduse ettevalmistamiseks intervjueerija ees aega kuni 5 minutit, toetudes teemakaardil olevatele küsimustele. Eksaminand võib ettevalmistamise ajal teha märkmeid, mis jäävad pärast vastamist eksamiruumi.
- **Intervjueerija on kohustatud selgelt ja arusaadavalt küsima, kas eksaminand soovib, et tema vastus salvestatakse.** Eksaminandile tuleb öelda, et kui vastus pole salvestatud, ei saa suulise osa tulemust vaidlustada. Kui eksaminand soovib suulise osa salvestada, lülitab intervjueerija sisse salvestusseadme, ütleb eksaminandi nime ja palub alustada vastamist. Salvestusseadet ei lülitata välja enne, kui intervjuu on lõppenud.
- Kui intervjueerija on veendunud, et eksaminand on pildi põhjal kõigest rääkinud, läheb ta sujuvalt üle vestlusteema arendamisele eksaminandiga, toetudes intervjueerija kaardil olevatele küsimustele.
- Vestluse lõppedes valib eksaminand ühe neljast tagurpidi lauale asetatud rollimängu kaardist. Rollimängu sisuga tutvumiseks ja oma vastuste/küsimuste läbimõtlemiseks on õpilasel aega kuni 2 minutit.
- Kui eksaminand on vastamise lõpetanud, tänab intervjueerija teda ja ütleb, et eksami suuline osa on lõppenud. Seejuures hoidub intervjueerija hinnangulistest kommentaaridest, mis võiksid anda vihjeid selle kohta, milliseks kujuneb suulise osa tulemus.
- Intervjueerija lülitab välja salvestusseadme (kui suuline osa salvestati).
- Intervjueerija ütleb eksaminandile, millal suulise osa tulemused talle teatatakse.
- Eksaminand lahkub ruumist.
- Salvestatud materjalid peavad olema märgistatud kooli nime, eksaminandide nimede ja salvestamise kuupäevaga. SA Innovele saadetavate tööde suulise osa salvestised laetakse üles SA Innove ftp-serverisse.

Vestluse ajal on õpilasel õigus paluda küsimuste kordamist. **See ei mõjuta õpilase suulise osa punktisummat.**

Hindaja märgib eksaminandi tulemuse suulise osa hindamisprotokolli. Kui kool kuulub valimisse, saadetakse hindamisprotokolli koopia SA Innovele.

LÕPUEKSAMI LÕPPHINDE KUJUNEMINE

Kõik eksamiosad annavad võrdse arvu punkte (15). Maksimaalselt võib õpilane tulemuseks saada 75 punkti.

Lõpueksami lõpphinne kujuneb kõikide eksamiosade (nii kirjaliku kui ka suulise osa) punktide summa põhjal. Kõikide eksamiülesannete koondpunktid kantakse kirjaliku töö esilehel olevasse tabelisse, summeeritakse ning arvutatakse ümber 5-palli süsteemi alloleva skaala alusel:

90–100% punktide arvust – hinne 5	67,5–75 punkti
70–89 % punktide arvust – hinne 4	52,5–67 punkti
45–69% punktide arvust – hinne 3	33,5–52 punkti
20–44% punktide arvust – hinne 2	15–33 punkti
0–19% punktide arvust – hinne 1	0–14,5 punkti

Skaala lähtub haridus- ja teadusministri 16. novembri 2006. a määruse nr 41 „Õpilase hindamise, järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord” paragrahvist 6.

Õpilane on eksami sooritanud, kui ta on kogunud kõigi ülesannete eest kokku 45% punktidest.

Haridus- ja teadusministri 17.09.2010 määruse nr 59 § 16 lõige 17 alusel sooritab põhikoolilõpetaja, kellel ei ole võimalik mõjuvatel põhjustel (näiteks haigestumine, osalemine rahvusvahelistel võistlustel, konkurssidel ja olümpiaadidel) sooritada ühtset põhikooli lõpueksamit eksamiperioodil ettenähtud ajal, koolieksami kooli direktori poolt määratud ajal hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 30. juunit, hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

Sama määruse § 21 lõige 5 alusel sooritab põhikoolilõpetaja, kelle ühtse põhikooli lõpueksami hinne oli «nõrk» või «puudulik», korduseksami koolieksamina kooli direktori poolt määratud ajal hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 30. juunit, hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

EKSAMIHINDE VAIDLUSTAMINE

Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 33 lõikele 1 võib põhikooli lõpetaja, kes ei ole rahul põhikooli lõpueksami tulemusega, esitada vaide Haridus- ja Teadusministeeriumile. Vaie tuleb esitada viie tööpäeva jooksul kooli lõputunnistuse kättesaadavaks tegemise päevast arvates. Esitatud vaiete läbivaatamiseks moodustab haridus- ja teadusminister apellatsioonikomisjoni.

KÜSIMUSTIK AINEÕPETAJALE

Pärast eksamitööde hindamist täidab iga aineõpetaja, kelle õpilased sooritasid lõpueksami, elektroonilise küsimustiku, mis on SA Innove kodulehel aadressil <http://www.innove.ee/et/yldharidus/pohikooli-lopueksamid/koolidele-lopueksamitest/tagasiside>